

Rapport nr 1 2008

Stockholm HQ

Stockholms stadshus

Satsa på Stockholm

Stockholmsregionen konkurrerar inte i första hand med andra städer i Sverige utan med storstadsregioner utanför vårt land. En Stockholmsregion som attraherar utländska investeringar ger inte bara nya jobb och utvecklingsmöjligheter i vår region utan bidrar också till tillväxten i hela landet.

Det svenska näringslivet har under de senaste 10-15 åren genomgått en enorm omvandling. En viktig del i denna utveckling är att de utländska direktinvesteringarna som andel av den samlade ekonomin har ökat från omkring 10 procent till omkring 60 procent. I Stockholmsregionen har antalet anställda i utländska företag fördubblats och uppgår idag till närmare 200 000.

En viktig dimension av internationaliseringen är lokaliseringen av huvudkontor, regionala huvudkontor och huvudkontorsfunktioner. Det är betydelsefullt för hela Sverige att Stockholm behåller och förstärker sin roll som den mest konkurrenskraftiga huvudkontorsregionen i Norden. Skälen till detta är flera: Internationella företag med rötter i den svenska myllan är mer benägna att även förlägga annan verksamhet till Sverige. Huvudkontor genererar jobb, inte minst skapas efterfrågan på avancerade kringtjänster inom exempelvis finanssektorn. Etableringen av huvudkontor är också drivande för att skapa jobb och ökade förädlingsvärden inom den breda servicesektorn allt från hotell och restaurang till logistik och persontransport.

Stockholm är redan idag den region som har flest huvudkontor i Norden. Av de största internationella företagen med nordiska huvudkontor finns omkring hälften placerade i Stockholmsregionen. Stockholm är också hemorten för de flesta av Sveriges storföretag och fem av företagen på Fortune Global 500-listan har sitt huvudkontor här. Stockholm är också den enda stad i Norden där icke-europeiska storföretag har placerat sina europeiska huvudkontor.

Stockholm är framgångsrikt. Men den internationella konkurrensen är stenhård och staten och staden behöver kroka arm och göra de förändringar och investeringar som är nödvändiga för att utveckla Stockholms konkurrenskraft.

Geografisk prioritering och planering - Järva/Kista & City

Idag finns attraktiva kontorslägen på många platser i Stockholm. Men de bästa geografiska lägena i Stockholm håller inte - i alla delar - den internationella toppklass som företag har rätt att förvänta sig. Staden måste orka prioritera och satsa på de lägen som redan idag är bra och som har stor potential att bli ännu bättre. En viktig del i detta är investeringar inom infrastrukturen. Det är uppenbart att Stockholm lider av uteblivna investeringar i stadens infrastruktur. Skulden till dessa brister vilar tungt på de partier som styrt såväl i Stadshuset som i Rosenbad. Nu måste vi orka bygga ifatt.

- Om socialdemokraterna får stockholmarnas förtroende år 2010 så kommer vi att, i dialog med näringslivet, prioritera insatser som särskilt stärker Järva/Kista och City som de två främsta geografiska lägena för huvudkontor.
- Lämpliga delar i den kommunala administrationen och kommunala bolags huvudkontor ska lokaliseras på ett sätt som främjar Järva/Kista och Citys utvecklingsdynamik.
- I dessa områden kommer vi aktivt att stimulera byggandet av samtida, uppseendeväckande arkitektur som ger avtryck internationellt. Det kommer att bli ett och annat högt hus. Men framförallt vill vi främja och verka för att det byggs moderna, innovativa och miljövänliga byggnader som knyts samman genom avancerade infrastrukturlösningar.
- Det behövs breda investeringar i kollektivtrafiken för att korta restiderna i regionen. Tvärbanan till Järva/Kista bör genomföras snarast.
- Påbörja omedelbart ombyggnaden av E18. Detta är en investering som är mycket efterfrågad av näringslivet kring Järva/Kista och som tillsammans med Citybana påtagligt förbättrar kommunikationerna i Stockholm.
- Arlanda är bara den tredje största flygplatsen i Norden och inget stort bolag har Arlanda som huvudflygplats. Resenärer till och från Stockholm tvingas ofta att ta omvägen över Köpenhamn eller Helsingfors. Det är angeläget för Stockholmsregionens utveckling att SAS organiseras på ett sätt som ger Stockholm den status som regionen förtjänar.

Högre krav på kunskap och kvalitet i skolan

Den svenska skolan är bra. Men det finns brister. I Stockholms skolor sjönk resultaten mellan år 2006 och 2007. Skolorna och eleverna i Stockholm måste få resurser och förutsättningar att förbättra resultaten. Det är också ett faktum att resultaten i den svenska skolan varierar i stor utsträckning med elevens klasstillhörighet. Svenska 15-åringar intar internationellt en medelmåttig position inom ämnena naturvetenskap och matematik. Allt för få studenter söker sig till tekniska och naturvetenskapliga utbildningar på högskolan.

- Skolan behöver ge tydligare krav och förväntningar, men också bättre stöd och mer uppföljning. Skolan måste ge det stöd och den hjälp som varje elev behöver för att nå målen. Alla elever ska kunna lämna grundskolan med godkända betyg. Det kostar pengar. I det socialdemokratiska budgetalternativet 2008 satsade vi 421 miljoner kronor mer på Stockholms skolor än vad borgerligheten gör.
- För att alla barn ska ha en skola i sin stadsdel och i närheten av sitt hem avsatte vi i vår budgetreservation 131 miljoner kronor till en satsning på "Skolan mitt i byn". Skolans funktion som samlingspunkt och hjärta i den enskilda stadsdelen måste utvecklas och stärkas.
- Insatser måste genomföras för att öka intresset för och förbättra resultaten inom matematik och naturvetenskap på grundskolan. Ett samarbete mellan skolan, högskolan och näringslivet måste till för att öka andelen elever som studerar teknik och naturvetenskap. Satsningar för att utveckla matematikämnet och öka dess status redan på grundskolan är nödvändiga.
- För att stödja de elever som kommer från studieovana miljöer i sitt kunskapssökande vill vi göra särskilda satsningar på läxhjälp i samarbete med Stockholms högskolor, universitet och föreningsliv. I samarbete med stadens näringsliv vill vi säkerställa att unga ges möjlighet att delta i arbetsförlagd praktik och utvecklande sommarjobbssatsningar.
- Stockholm behöver också möta de ökade kraven inom servicesektorn på kunnig och kompetent personal. Vår bedömning är att Stockholm behöver utveckla fler kvalificerade yrkesutbildningar med inriktningar som möter de behov som finns i en servicesektor som blir allt mer kunskapsorienterad.

Förstärkta insatser inom högre utbildning, FoU och innovation

Sverige satsar mest i världen på forskning som andel av ekonomin och bland de 500 högst rankade universiteten i världen återfinns Karolinska Institutet, Stockholms Universitet, KTH och Handelshögskolan i Stockholm. Men Sverige och Stockholm håller på att tappa mark. Enligt SCB minskade den borgerliga regeringen forskningsanslagen år 2007 med en halv miljard kronor i fasta priser.

- Om Stockholm ska fortsätta att vara hemort för fyra starka högskolor behövs ökade satsningar på forskning. Vi behöver snabbt nå det målet som socialdemokraterna ställde upp i valrörelsen 2006 om att en procent av BNP ska satsas på offentlig finansierad forskning.
- Staten måste våga satsa och prioritera de forskningsinstitutioner som redan idag är i världsklass. Det är även angeläget att ge utländska studenter möjlighet att arbeta i Sverige utan hinder och krångel.
- Undervisningen vid Stockholms högskolor bör stimuleras till ökad kvalitetsutveckling och internationell konkurrenskraft. Ett förslag kan vara särskilda insatser för att öka andelen professorer och forskningshandledare med bakgrund från utländska universitet.
- Staten behöver också våga peka ut strategiska forskningsområden och göra sektorsöverskridande satsningar som knyter samman viktiga områden, t.ex. forskningsinsatser som knyter samman den stora kompetensen som finns inom IT/Telecom med forskning inom den för Stockholm så viktiga finansiella sektorn.
- Stockholm Stad måste kroka arm med forskarvärlden och stimulera forskning och innovation. Ett av stadens borgarråd bör få särskilt ansvar för frågor om högre utbildning, forskning och innovation.
- Idag upphandlar staden för 10 miljarder kronor om året men tyvärr används inte upphandlingen som det starka verktyg det kan vara. Vi vill att upphandlingen ska ställa krav på att de tjänster och produkter som staden köper in ska vara avancerade och ha ett högt kunskapsinnehåll. En sådan policy kommer att stimulera Stockholms näringsliv.

Attraktiva Stockholm

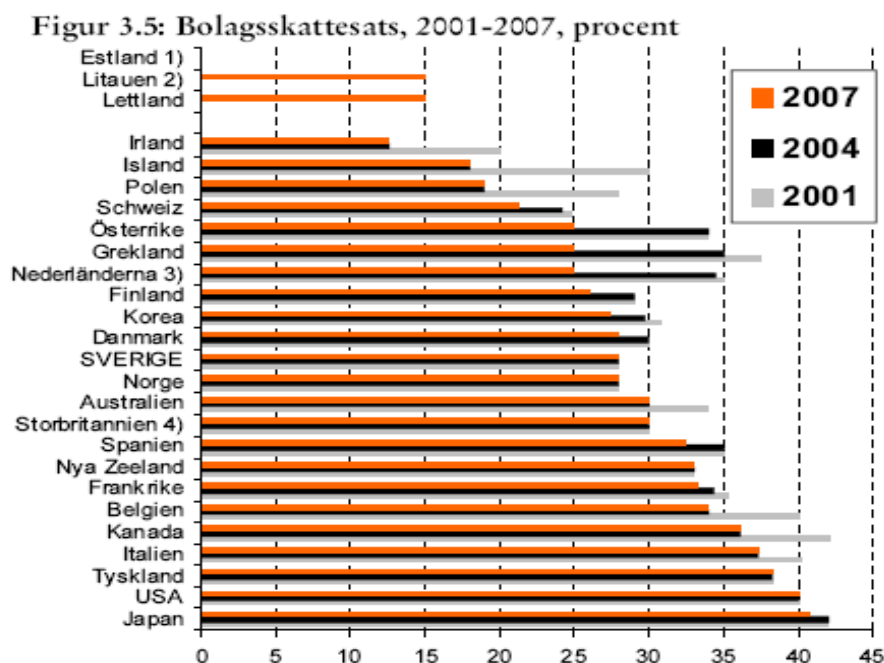
Stockholm är en attraktiv stad med en välfungerande välfärd, nära till natur och i en internationell kontext präglad av en relativt stor jämlikhet mellan kvinnor och män. Sambandet mellan de mjuka värdena och stor tillväxtpotential har exempelvis uppmärksammats av t.ex. Richard Florida som menar att det idag finns en "kreativ klass" som aktivt söker sig till områden som präglas av öppenhet, tolerans, jämställdhet och social omsorg. Florida menar att Sverige kommer i topp inom dessa områden.

- Kärnan i välfärden måste prioriteras. Det handlar om att välja: förskola eller vårdnadsbidrag, pedagoger i skolan eller skattesänkningar, kompetensutveckling eller utförsäljningar. Vår bedömning är att borgerligheten i Stockholm inte orkar göra denna prioritering. Konsekvensen blir att Stockholms internationella konkurrens urholkas.
- Under år 2007 sjönk nybyggnationen i Stockholm med 2/3. Denna negativa utveckling måste brytas. Om Stockholm ska vara en attraktiv stad för företagande måste det finnas ett brett utbud av bostäder av olika storlek, upplåtelseformer och geografiska lägen. En god tillgång till hyresrätter är viktig för dynamiken och flexibiliteten på Stockholms bostadsmarknad. För att lyckas skapa denna bredd måste vi aktivt arbeta för en ökad blandning i områden som idag är dominerad av en viss typ av boende.
- Stockholms position som en förhållandevis ren storstad är inte given. Vi tror att det behövs ökade investeringar för att säkra kvaliteten i våra vatten och för att minska partikelhalterna i luften. I vår budgetreservation föreslog vi att det under mandatperioden skulle genomföras investeringar om totalt en miljard kronor för att skapa en renare, miljövänligare och hälsosammare stad.
- Vi vill att hela Stockholm ska präglas av ett brett och myllrande kulturliv. Idrott och idrottsutövande ska vara ett naturligt inslag i alla delar av staden. Genom framsynta satsningar som stärker utveckling i och kring Globenområdet respektive Telefonplan kombinerar vi bredden med spetsen inom idrotten, events, design och kultur.
- Sverige har idag en så kallad expertskatt som ger en viss skattelättnad till utländska nyckelpersoner. Men såväl Invest in Sweden Agency (ISA) som företrädare för stora svenska bolag menar att expertskatten är allt för begränsad till sin omfattning och för krånglig till sin konstruktion. Vi vill att det prövas om den svenska expertskatten kan utvidgas och förenklas.

Konkurrenskraftig bolagsskatt och förstärkt investeringsfrämjande

Grunden för att Stockholms ska kunna locka hit fler företag är att staden är internationellt konkurrenskraftig. En viktig dimension är att Sverige har en konkurrenskraftig bolagsbeskattning. För att internationella företag ska intressera sig för Stockholm behövs en aktiv främjandeverksamhet. Både staten och staden måste delta och bidra till denna verksamhet.

- Under många år var Sveriges bolagsbeskattning på 28 procent internationellt konkurrenskraftig. Men ett stort antal länder har sänkt bolagsskatten och Sverige har nu samma eller högre bolagsskatt än samtliga EU:s Östersjöstater, undantaget Tyskland. Bolagsbeskattningen är en av många faktorer som internationella företag överväger vid ett investeringsbeslut, inte minst i samband med lokalisering av huvudkontor. En sänkning kan naturligtvis bara genomföras när samhällsekonomin så tillåter.

Källa: Näringsdepartementet 2007

- Regeringen har närmare halverat anslaget till investeringsfrämjandet. Nu vill man dessutom stänga ner ett flertal svenska ambassader och konsulat, däribland samtliga generalkonsulat runt södra Östersjön. Vi anser att arbetet för att sälja Stockholm och Sverige bör få ökad och inte minskad prioritet.
- Stockholm Business Region (SBR) bedriver idag främjandeverksamhet. Vi vill att SBR ska prioritera och få tillräckliga resurser för att utveckla främjandearbetet. Socialdemokraterna kommer att föreslå att SBR utifrån handlingsplanen "Stockholm HQ" tillsammans med andra relevanta delar av staden ska arbeta för att utveckla Stockholm som region för huvudkontor.

